

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimai nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 5 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste 66 kr., če je oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravljenštvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, "Gledališka stolba".
Upravljenštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovite, da pošiljanje ne prenehate.

SLOVENSKI NAROD

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četr leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četr leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četr leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravljenštvo „Slov. Naroda“.

Protivavstrijska Italija.

Na našo državo avstrijsko pritska od juga gori mišljenje, nemirno, burno, kakor bi hotelo posnemati morji, mej katerima ima svojo vzvišeno kopno strugo. Z diplomati in predstavitelji italijanske kraljevine živi naša država praviloma v dobrih odnosajih, od njih, tako se vidi, ni se Avstriji bati krvavomornih podjetij. Toda diplomatija države še ni vse, več kakor ona je duh državljanstva, osobito duh inteligencije, katero maso vodi, nagiba po svojih nazorih. A ta duh, ali da še konkretniše govorimo, javno mišljenje italijanskega naroda, obrneno je proti Avstriji, posegljivo je za našo svojino. Italijanska inteligencija bi rada še naprej zgodovino delala, ker se jej je zjedinenje naroda tako sijajno posrečilo. Ona ima še vedno to v mislih, da gre pobrati še vse ostanke laškega življa in privezati jih k Italiji, da bi v drugi državi konec ne vzeli. Ob jednem hočeo v vročekrnosti svoji, da bi Italija pokazala podjetnega duha, da bi razširila svoje gospodstvo v levo in desno, da bi se njen upliv radostno uvaževal v evropskem koncertu, da bi ona bila kraljica na srednjezemskem morju. Gotovo je, da bi vse te sijajne proračune plačati morala Avstrija, ona

bi naj odstopiti morala vsaj toliko svoje zemlje, kolikor je nosi italijanski neodrešeni živelj, nje moč se mora tako izpodrezati, da se jej bodo lahko duri zapirale po adrijanskem morju ter uhod zabranili v italijansko suverenstvo srednjezemskega morja. Proti takemu visokoletemu gibanju se tudi priatelji Avstrije v Italiji, niti vlada sama ne bo mogla več upirati, kadar bode to gibanje prišlo v narodovo zavest tako dalje, da bode postalno njegova volja. A opazuje se to, da bode konečno tudi v resnici prišlo do naroda italijanskega dejanj, kajti krogri "Irredente" širijo se čedalje bolj. O tem le nekoliko pojavov iz zadnjih dnj.

Kakor hitro se je zopet začela gibati stvar na Balkanu in se je moglo slutiti, da bi se pri tej priliki utegnila Avstrija po svojem naravnem poklicu prikazati aktivna v orientalski politiki, takoj je italijanska publicistika začela proti nam brusiti svoje meče. "Diritto" je rohnelo o nevarnosti, da Avstrija pride v Albanijo in si osvoji zaliv pri Avloni, tako da Otranto na drugi strani dobi velfko in močno državo za konkurenta, kar pa bode ne samo trgovska, nego tudi politična konkurenca za vso Italijo, konkurenca, v kateri utegne poginiti "izključiva" pravica Lahov do adrijanskega morja. Potem se je oglasil razminister Bonghi, tudi razlagajoč, kako opasno bi to bilo za kraljevino, ako bi Avstrija ob Adriji še bolj raztegnila svojo oblast, in konečno nasvetujoč, naj Italija zasede Tripolis. Isto je trdil "Esercito", a za njim je neimenovan hotel s posebno brošuro popularno napraviti parolo: Naprej v Trst in Tirole! Pred malo dnevi pa je "Piccolo" v Neapolji prinesel iz peresa odbornika Rocco de Zerbi članek, ki je zavoljo tega važen, ker se pisatelj šteje k zmernim elementom in je znano, da je velik protivnik irredentizma. Članek ima nadpis "Guarda!" in najprvo poprašuje, ima-li Italija zadosti priprav za dogodek, ki utegnejo navstati na balkanskem poluostrovu. Toliko se mu pač vidi brez dvojbe, da je nekoliko vojaštva že pripravljenega za odhod, a to mu ni še dovolj, nego vlada mu mora imeti jasne smotre pred očmi. "Dvoje reči je, ki terjata, da smo pazljivi in odločni. Otranto leži bliže Avlone nego li Tarenta, Monopolja in Bari-ja. Italijansko obrežje je sila blizu albanskega obrežja. Ako bi Avstrija, ki gospoduje Trstu, Kvar-

neru in zaliv Kotorskemu, gospodarila tudi v Duazzu in Avloni ali pa v zahrbtni zemlji, potem bi imela le preveliko uhoodov do nas. Za našo korist torej gre, da Avstrija, ki utegne neposredno, ali pa s pomočjo svojega srbskega klijenta še dalje priti na vzhodu, ne prodre čez rodopske gorovje niti v adrijatsko ozemlje Albanije.

Treba je priprav in poguma. Kakor hitro se prestopi Avstrija proti Solunu ali proti deželi Mitriditov, mi moramo vreči se na Durazzo in Avlono. Druga naša skrb bodi obrnena na afriško stran srednjezemskega morja ... To je tedaj v kratkem času peta važna izjava, ki nas poleg drugih nešteti, a manj odločnih agitacij, z nova spomina, da v sosednji kraljevini živi močna stranka, ki meni, da le iz sovraštva mej Italijo in Avstrijo more navstati za italijansko državo kaj dobrega in slavnega. Čuli smo pa še šesti glas, kateremu se že na obrazu bere, da neće biti rojen za puščavo, nego da hoče zvrševati svoj poklic baš sedaj, ko je naša država kolikor toliko zapletena v stvari na jugu. Prišla je na svitlo knjižica, popularno spisana z naslovom: "Italijine nadeje". V njej jadkuje odbornik unapredne levice, da vse se obrača v korist Avstrije, ki tako lahko sega proti egejskemu morju in širi svoje gospodstvo nad Adrijo. Opominja nadalje, da mora Italija iti v bodoče boje in zabraniti krepko z diplomatskimi sredstvi, da ne navstanejo združenja, proti Italiji naperjena. Vsa geografska Italija mora biti nezavisna, samosvoja, drugače ne bo srečna in močna. Italijanska politika mora biti obrnena proti Avstriji, in bo lahko prične proti njej, ako ima dobre zaveznike; slavna bode monarhija, ako si z nova osvoji ideje nekedanje delavnostne stranke itd.

Nam take in jednake deklamacije neso žal bog nič novega. Tudi si lahko mislimo eventualitet, da tudi nam prijazna italijanska vlada ne bo mogla več prezirati tega teženja, če ne bo hotela žrtvovati same sebe. Potem pa tudi lahko doživimo, da bode Trst, da bodo primorska mesta kot zrelo sadje padla v naročje — majke Italije. In katero solnce je to sadje sezorilo, — tudi to vemo; tem menj solnce je doseglo dosihob nas Slovence, ki bi po zdravi državni politiki zasluzili, da bi se vsi žarki koncentrovali na nas, avstrijsko stražo. Q.

LISTEK.

Druga izložba Vereščaginovih slik na Dunaju.

(Izvirno poročilo.)

Slavni ruski slikar, Vasil Vasiljevič Vereščagin, ki je po svoji prvi izložbi na Dunaju 1881. leta zaslovel, zmagovito zaslovel tudi v Avstriji in v Nemčiji, izložil je v prošlem mesecu lepo število svojih novih slik, kakor prvič, v "umetniškem domu." Slava prve izložbe, ugodna kritika v dnevnikih in še neka druga neradovljiva, a jako zdatna reklama: to je storilo, da se pred sedanjem izložbo od dne do dne, sedaj že drugi mesec gnete na stotine občinstva, tako da bode tudi ta pot ruski umetnik dosegel vspeh, ki ga doslej z izložbami ni imel še nobeden drugi, niti tujec, niti domačin, sam ljubljene Dunajski, umrši Hans Makart ne.

Tisti, ki so videli prvo izložbo Vereščaginovih slik in jo primerjajo sedanj, vedo in trdje, da je slednja manj slavna ter da ne pomeni napredka v zgodovini ruskega umetnika. To je jasno tudi za onega, kateremu pred očmi plava vzvišenost

umetnosti, četudi Vereščagin proučuje prvič na podstavi nove izložbe. Drugim isto sodbo tako dopovemo, če rečemo, da je zapisnik Vereščaginovih slik, umetnika samega komentar v katalogu bistvena sestavina izložbe. Ako si ne vzameš kataloga, ki ga je spisal sam Vereščagin in je preložen tudi na nemščino, javljajte se ti bi velika večina slik videla zanimiva, umetniške diskusije vredna.

Ti vidiš gorovje in za njim vzhaja ti solnce; to ti kažejo tri slike — kaj to, ali nesi še videl solnce vzhajajočega, baš tako, če ne celo lepše na slikanega? Ničesar res ne boš pogrešnega zapazil ni v kompoziciji ni v barvah, vse ti je polno, dovršeno, toda kaj posebnega, kaj tacega, kar ti pogled vleče ali pa za zmirom napolni, kaj tacega ne najdeš. Še-le, ko ti zapisnik komentuje, da solnce tako vzhaja, tak prizor ustvari v Himalaji, potem še-le postojiš in skušaš si utisniti slike v spomin. Malo naprej se nam kaže mojstrosko naslikana stavba, mi jo zmatramo za palačo; gledamo jo na jedni slike z vrta v jutranji svetlobi, na drugi z vrta v večernem mraku, na tretji tudi v večernem mraku, toda v drugem položaju — vse lepo. A nam postane stvar izvenredna, za izložbo na Dunaju pri-

kladna, ko nam katalog pové, da to, kar imamo pred sabo na sliki, je Tadš, ne palača, nego naboljni spominek, ki ga je veliki mogul Šah-Dšehan postaviti dal tisti izmej svojih žená, katero je najbolj ljubil. Ta redka ljubeznivost iz orientalskega zakona nam je še bolj interesantna, ko smo se dali iz knjižice poučiti, da je ta spomenik delalo 20.000 ljudij 17 let brezplačno, a da je za stvar še vrhu tega šlo — 100 milijonov frankov. Sedaj še-le je dobla naša radovednost dobre oči. In tako brez autentične interpretacije ne pridemo do nobenega spoznanja. Navadili smo se kmalu, da najprvo gledamo na krasnem okviru za številko, preberemo potem v katalogu, kar je pod isto številko v njem zapisanega, a šele potem si ogledamo sliko, češ, to je: "Dom Berbulov v [Futepor-Sikri," to: "Biserne mošeja v Agri," to: "Glavna mošeja v Futepor-Sikri," tak je: "Solnčni vzhod v Himalaji, tak: "Hindu-delavec," tak: "Hindostonski uradnik," to je: "Grob Abrahmov," to: "Betel," ono: "Vodnjak Jakobov," tukaj: "Grob Samuelov," tam: "Grob Josipov," taka je: "Dolina Esdrelon," a tak: "Studenec Gideonov," to je: "Salamov zid," ki se je ohranil še od časa Davidovega ter Salamonovega, in židje, ki pod njim če-

Vojna.

Beligrad 27. novembra. Bolgari so udrli v srbsko ozemlje. Govori se, da so Bolgari zaseli Pirot. Srbski glavni stan se je umaknil v Niš. Grof Khevenhüller odpotoval je v Niš. Baron Walterskirchen pride s sanitetnim vlakom Malteškega reda. Da Bolgarija neče vsprejeti premirja, vzbudilo je tukaj veliko vznemirjenost.

A tene 27. novembra. Mej turškimi in grškimi predstražami bil je majhen boj; pa so se oboje-stranske čete hitro nazaj umaknile. Grška je zagotovila velevlastim, da ne bode storila nobenega agresivnega koraka več.

Berolin 27. novembra. Daljno prodiranje Bolgarov napravlja tu razne pomislike, kakor piše „Norddeutsche Allgemeine Zeitung.“ Prestop srbske meje po Bolgarih utegne biti osodepolen.

Sofija 26. novembra, 10. uri zvečer. Agence Havas poroča. Kakor se govori, naredila sta Avstro-Ogerska, Rusija in Nemčija pri kneževi vladi, korači, da bi se ustavil boj. Dozaj bolgarska vlada še nič odgovorila. Pri Vidinu so srbske čete še vedno na bolgarski zemlji. Bolgarska vojska maršira proti Pirotu. Izid današnjih bojev še ni znani.

Zagreb 26. novembra. „Sloboda“ javlja, da je general Albori čez Brod odšel v Beligrad, od tam pa v srbski glavni stan.

Sofija 26. novembra. V včerajšnjem boju je palo 62 Srbov in 7 Bolgarov. Srbski major Katenič bil je ranjen, ko je branil zastavo. Več kakor 30 Srbov so vjeli. Danes zjutraj poslal je srbski poveljnik Topalović trikrat parlamentarja, da se sklene premirje. Kaoč mu je odgovoril, da je Srbija brezizorno postopala z Bolgarijo, jej vojno objavila, ko ni imela na meji skoro nič vojakov, zategadelj on ni dolžen priznašati Srbom. Na srbskej zemlji pogajal se bode za mir. Danes dopoludne ostavili so Srbi višine na severovzhodu Nišavske gore. Dež je oviral daljno vojevanje.

Berolin 27. novembra. Kakor „National-Zeitung“ poroča, knez Aleksander odločno zahteva združenje, ker ni Turčija, ampak le Srbija ovirala združenje, ter je kralj Milan sam zakrivil vojno.

Sofija 27. novembra ob 7. uri zjutraj. Iz tabora šest kilometrov pred Pirotom se poroča dne 2.6 t. m. ob 2½ uri popoludne: Mej naudušenimi klici prestopili so Bolgari s knezom na čelu ob 1. uri mejo. Glavna bolgarska vojska šla je na ravno pet kilometrov pred Pirotom. Srbi so izpraznili včeraj postojanke pri Goindolu v središči, zjutraj so bili le manjši boji na desnem in levem krilu. Srbi so zbrali mnogo vojske po visočinah okrog Pirotu in tam nastavili mnogo baterij. Bitka se je začela ob 4. uri, Srbi so se hudo branili, Bolgari so zaseli ob 6. uri pozicijo na levi od Pirotu. Podrobnosti neso znane.

Premirje se še ni sklenilo. Bolgarski knez hoče sklepiti mir na srbski zemlji poprej se pa mora umakniti Lješaninov oddelek z bolgarskega ozemlja. Bolgari ne morejo vsprejeti premirja, ampak samo mir, ker sicer bi jih verolomni Srbi, ko bi preteklo premirje utegnili zopet napasti, ko bi knez odustril vzhodnjerumeljsko milico domov. Po zimi bi bilo pa težko zopet Vzhodne Rumelijce spraviti na srbsko mejo, ko sneg zapade po gorah. Pri vojski jih pa

pijo, molit so prišli in plakat za svojo nekedanje domovino, kar je židovski običaj; ta slika nam kaže: „Betzajido,“ domači kraj apostola Petra, Andreja, Jakoba in Janeza, kraj, za ribištvo še danes ta dan preugoden, tukaj je tudi Kristus ozdravil slepca; katalog nam nadalje tolmači, da je tu naslikana: „Gora Tabor,“ tam: „Gora izkušnjav,“ ki ima še dandanes vse polno puščavnih dupel, in v jedni izmej teh je baje tudi Jezus Kristus prebil 40 dnij; tako tudi vidimo še dandanes „Puščavnik ob Jordanu,“ „Sliko puščavnika“ takega, „Ruskega puščavnika“ očeta Bassianusa, ki je nekdaj bil mlinar, sedaj pa le moli, a ima vendar tudi posvetne misli, ker vprašal je Vereščagina, ali je car dobil njegovo sliko in pa, če mu bode zato kaj podaril. In tako dalje nam je 82-ero izloženih slik le interesantnih s pomočjo kataloga, izvzeli bi le okolo deset slik, ki same sebe razovedajo in tudi preprostemu, tedaj neposredno dajo uganiti, kaj so, kaj predočiti hoté.

To se ve, da sleherna slika, četudi je ni razmeti brez komentara, ima samo po sebi, rekli bi že po vnapnosti svoji premnogu interesantnega, a to le za umetniško izobraženega gledalca, za strokovnjaka, ki mora zaslediti nehnadno tehnične pred-

knez mej premirjem ne more lahko obdržati. Ako se knezu da zagotovilo, da Srbi ne napadejo Bolgarske, bode rad sklenil mir, ko je že na srbski zemlji.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. novembra.

Koroškemu deželnemu zboru je deželni odbor predložil načrte zakonov proti žganjepitju, urejenju preskrbovanja ubozih in o naredbah proti vlačugarstvu. Več občinam je deželni zbor dovolil povisjanje občinskih priklad. Deželni glavar je nazzanil, da je povodenje napravil v Koroški 1,144.589 gld. škode. Zasebniki in občine imele so 891.612 gld. škode.

V galiskem deželnem zboru so Poljaki zopet pokazali, kako razumevajo narodno jednakopravnost. V najvažnejše odseke in v deželnem odboru neso volili nobenega Rusina. Kakor se govori, misijo tudi zavreči predlog poslanca Romanczuka, da bi se v vseh krajih, kjer je večina prebivalstva rusinska, osnovale rusinske šole ali pa vsaj parallelni razredi. Pri takem postopanju Poljakov ni skoro misliti, da bi se kmalu doseglo kako sporazumljenje meje obema narodnostima.

Statistična centralna komisija na Dunaji je predlagala avstrijskej vladi, da stopi v dogovor z ogersko vlado, da se izda statistična knjiga **avstro-ogerske** države v nemščini in madjarščini. Ta knjiga naj bi obširno obravnavala statistične razmere obeh državnih polovic. Avstrijski del bi izdelala statistična centralna komisija na Dunaji, ogerski del pa statistično deželno oblastvo v Pešti. Kakor se čuje, merodajni ogerski krogi neso nasproti tej ideji.

Hrvatski sabor je z veliko večino zavrgel predlog Barčića, da bi se ban in načelnik pravosodnega oddelka tožila, ker sta dopustila, da sta se dva poslanca protizakonito obdržala v zaporu. Za vlado je glasoval tudi Baron Živković z vsemi svojimi pristaši, izimši poslanca Franka. Baron Živković se je poslednje čase večkrat kazal vladi nasprotnega, sedaj se je pa pokazalo, da je vsa njegova opozicija bila le bolj navidezna. Najbrž si je hotel pridobiti malo več popularnosti.

Upravi odsek **ogerskega** državnega zborna vsprejel je vladno predlogo, da se volilna doba zborna podaljša na pet let. Noben poslanec ni v odseku posebno ugovarjal tej predlogi. Kakor se kaže, je tudi opozicija ž njo zadovoljna.

Vnanje države.

Poročila iz **Španjske** neso baš preveč vznemirjujoča. Kakor se kaže, je vojska na strani kraljice, pa tudi večina visokih uradnikov. Sicer pa bode novo ministerstvo pripravljeno na vse slučaje. 60.000 reservistov se bode poklicalo, ako bode treba. V sredo zvečer je pred Café Oriental razpočila petarda in ranila štiri osobe. Kakor se je pozneje pokazalo, ta atentat ni političnega značaja. — Razen kralja umrl je tudi maršal Serrano. Pokojnik je bil sin španjskega maršala ter se je rodil 1810. leta. V vojaški službi je jako hitro napredoval. Njegovo ime je tesno zvezzano z zgodovino Španjske. Opravljal je razne visoke službe. Za poslednje republike bil je diktator. Prišadal je liberalnej stranki.

V **francoskej** zbornici odgovoril je ministarski predsednik Brisson na neko vprašanje, da še ni določen dan, kdaj se snide kongres. Brice je utemeljeval svojo interpelacijo, katere namen je, da bi se prepovedalo, kupovati žito za vojsko in inozemstvu. Pri glasovanju se je zavrgel enojni dnevni red s 399 proti 127 glasom, vsprejel pa dostavek, da se naj pri nakupovanju ozira na domače kmetijstvo s 355 proti 200 glasovom.

nosti in vrline v vsem Vereščaginovem slikarstvu. Sploh nesmo hoteli reči, da Vereščaginova nova izložba boleha za hibami, da ne dosega svojega namena, ker se ne da razumeti brez autentičnega komendara; nego s povedanim smo je le označajiti hoteli, rekše pokazati, katero stroko slikarstvo ona zastopa in s kakovega stališča jo je potem tudi soditi. Vereščagin nam se s to izložbo kaže — na debelo rečeno — fotografa. Predočuje nam divno pravilo iz vzhodnjega sveta, iz Indije in Palestine; seznanja nas z orientalsko umetnostjo s premnogimi čarobnimi spomeniki in drugimi zgodovinskimi stvarmi zlasti vidimo vsa važniša toriča svetopisemskih dejanj; kaže nam naposled arabske in židovske tipe, kako se oblačijo in kakšne običaje imajo. Odprt nam je nov svet, hodočim po tej izložbi in v našega duha so utisneni novi, uporabni nazori, kadar jo ostavimo.

Evojevec se iz teh Vereščaginovih slik lahko mnogo prida nauči. Ali pa je Vereščagin verodosten učitelj? Malo tacih! Njegovemu opazovanju je voditeljica od nekdaj resnice, ta ga je vodila križem svet in njegovim očem ničesar ni dala videti, njegovi roki ničesa zapisati ali naslikati, kakor golo

Poslanci katoliškega centra predlagali so v **nemškem** državnem zboru, da se naj vsak delodajatelj, ki bi delavča odpustil, ali mu plačilo zmanjšal ali pa grozil mu s tem, ako ne voli tako, kakor on želi, kaznuje z ječo in zgubo državljanskih pravic. Najnižja kazna bi bila 3 meseca ječe. Tak zakon bil bi marsikje koristen, samo treba bi bilo, da bi se raztegnil tudi na šefe uradov, kateri terorizujejo pri volitvah podrejene uradnike.

Volitve na **Angleškem** se vrše tako neugodno za liberalce. Zgubili so že blizu sedemdeset prejšnjih mandatov, pridobili pa dosedaj jedva trideset novih. Da bi liberalci dobili večino, ni več misliti. Sedaj je samo vprašanje, ali se bode konzervativcem brez Ireev posrečilo dobiti večino v zbornici.

Dopisi.

Iz Celoveca 25. novembra. (Naša zveza s Trstom.) Vsi Korošci so jedini v tem, da je naša zveza s Trstom, Ljubljano in sploh z južno-avstrijskimi deželami preborna, da ne zadostuje potrebi. Neso pa jedini v tem, kod naj bi šla nova železnica; ločijo se v tem vprašanji v tri stranke. Belačani in sploh gorenji. Korošci so za to, naj bi se zidala železna cesta od Solnograda čez Tureplanine do Beljaka; potem pa čez Predel na Gorico in Trst. Celovčani želijo, naj bi šla iz Trsta na Herpelje, Divačo, Idrijo, Loko, Kranj, Tržič, čez Ljubelj, Borovlje, na Celovec in Launsdorf. Velikovčani pa želijo naj bi šla iz Kranja na Kokro, čez Jezerski Vrh v Kaplo in Velikovec, od tam pa na Mostič (Brückl). Zdaj je pa vprašanje, katera teh treh strank bo zmagala?

Železnica čez Ture bo v prvi vrsti koristila le Nemčiji, kajti ona zadobi po njej najkrajšo zvezo s Trstom in Sredozemskim morjem. Koroški poslanec pl. Rainer je po pravici rekel, da nam bodo Nemci po tej železnici vzeli še to malo kupčije, kar je zdaj s Trstom imamo. Virhu tega se je še batiti, da bodo Koroško samo poplavili s svojimi obrtnimi izdelki, in tako uničili našo domačo, zlasti železno in svinčeno obrtništvo. Avstrija sama imela bo od Turske železnice le malo dobička ali pa še veliko škodo. Ustreglo se bo le nekaterim neznatnim mestecem in trgom v gorenji Koroški in Solnogaški, največ pa Bavarski in Nemčiji sploh. Avstrijski domoljubi torej ne bodo glasovali za Turško železnico.

Celovčani so pa še iz drugačnega nagiba nasprotniki te črte. Dokler namreč nemajo naravne zveze s Trstom, so od velike kupčije skoro odrezani. Blago iz Celovca in sploh iz spodnje Koroške, ki je namenjeno na Kranjsko, v Trst in druge južne kraje, mora delati velik ovinček čez Maribor ali pa čez Trebž. Vsled velike vognine se potem podraži in ne more tekmovati z blagom, dohajajočim iz krajev, ki imajo boljše zveze. Zato se ni čuditi, da sta se trgovska in mestna zbornica Celovška jedno-glasno izrekli proti vsaki železnici na jug, po katerej bi bil Celovec na stran potisnen.

Za vas Kranjce je stališče prav jasno: Turško črto morate odločno pobijati. Ali pa gre železnica čez Jezerski Vrh na Velikovec, ali pa čez Ljubelj na Celovec, to vam bo skoro vse jedno. V obeh slučajih se vam odpre kupčija s spodnjo Ko-

Dalje v prilogi.

istia. Vereščagin je realist, vse, kar ta beseda pomeni dobrega in slabega, on je, dejali bi, dlakopec v slikarstvu. V njegovi moči pa je tudi, da to, kar je vidil in si zapomnil, tako na platno dene, kakeršen mu je nazor in ker nazor njegov izvira od najvestnišega opazovanja in preiskovanja, ker je istinit, zato je istinita tudi njegova slika. Nihče ne dvomi, da je Vereščaginova izložba pravi, jasni posnetek tega, kar je v resnicu, — slikarska resnica sama. S kratka: Ta izložba Vereščaginovih slik je prirodopisna, narodopisna ter historična zbirka iz orijenta, zbirka, kateri gre vse vera, ker ona je realizem od realizma. Katalog je nje tolmač.

Po tem je morebiti jasno, da Vereščagin te izložbe ni veliko ustvaril, a da baš zavoljo tega se po njej ne kaže veliko umetnika v visokem pomenu te besede. On ni zajemal iz svojega duha, nego le posnemal je že dane stvari, vnašni svet, „reale“. To je sicer storil z nedosežno okretnostjo, s čudovito tehniko in oblastjo nad barvami, v tem oziru je res — istekloseni, toda zavoljo tega umetnik v vzvišenem smislu še ni. Istinito umetniškega je veliko več bilo pri prvi izložbi, nego je pri (Konec prih.)

roško, ki je bolj rodovitna, bolj bogata in bolj obljudena mimo gorenje Koroške, s katero ste zdaj zvezani po Rudolfovi železnici.

Ako zmaga Ljubeljska črta, potem naj bi bila v Kranji glavna postaja. V Kranji bi se razdelila na dve črti: jedna črta bi šla na Loko, skozi Poljansko dolino v Trst; druga pa iz Kranja v Kamnik, od tam po Kamniški železnici do Ljubljane, iz Ljubljane pa na Dolenjsko. Po tej črti bi se dolenjskemu in hrvatskemu vinu odprla pot na Koroško, nasproti pa bi koroška železnina našla najkrajši pot v južne dežele.

Iz Litije 27. novembra. [tzv. dop.] Zopet se je utrnila na slovenskem obnembi zvezda, katera je imela kaj čisti svit in nenavadni značaj mej svojimi vrstnicami. Ta slovenska zvezda bil je naš občeljubljeni g. župan Alojzij Kobler, katerega je tako nenadoma in tako zgodaj pokosila nemila smrt. Z njim izgubil je narod slovenski dobrega podpornika in vzglednega neomahljivega narodnjaka. On je podpiral svoj rod duševno in materialno vse svoje življenje. Upiral se je vsekdar junaško nasprotnikom domovine ter odbijal vspešno njih napade. Posebno takrat, ko je bil zloglasni Vestenek tukaj, pokazal je svojo nepremakljivost in ljubezen do svojega naroda. Kako hrabro se mu je postavil v bran ter vse napade njegove srečno odbijal, za kar mu večna hvala. On je bil voljen leta 1877 deželnim poslancem proti Vestenku z veliko večino glasov. Poseben udarec je pa zadela njegova smrt Litiskemu trgu in celi občini, ker je vzela nam skrbnega župana modrega gospodarja in velikega dobrotnika. Županom bil je izvoljen 1861.; od takrat je bil nepretrgoma, dosedaj, torej celih 24 let čisto brezplačno. Cela občina se je veselila na prihodnje leto, ko je hotela slovesno praznovati 25 letnico njegovega župovanja in ob ti priložnosti pokazati hvaležnost svojemu dobremu predstojniku. A nemila smrt nam ni dopustila podati mu za njegove velike zasluge skromen darek naše hvaležnosti in spoštovanja.

Ni nam bilo dano dočakati imenitnega dneva, kateremu smo bili že tako blizu, ampak dočakali smo dan njegove smrti. Njegov spomin mej nami ostane nepozabljiv.

Ti pa narod slovenski, ki ti je zopet ugasnilo jedno srce, katero je vedno zate gorelo, zapiši ga v tvojo knjigo v večen spomin.

Z deželi 25. novembra. [Izv. dopis.] („Za učence je prav dobro še le — zadosti dobro!“) Gosp. dopisnik v „Narodu“ od št. 251 do 254 zagovarja svetne šolnike in sedanji šolski sistem, ob jednem pa hoče grajati duhovske in njihovo delovanje. Glede prvega bi jaz děl: Vsake reči, kar je prav; kar je čez mero, to ni dobro. Vsi ne morejo biti učenjaki; kdo bo pa kopal. Prej je bilo pre malo pouka; a sedaj ga je po nekodi v nekojih rečeh preveč. Da je tudi mérstvo potrebno kmetskemu otroku nesem vedel; isto tako ne, da ima tak ločiti tudi različne grbe, zastave itd. Kaj pa treba anatomije v šoli, kjer sta oba spola združena? itd.

Glede tvarine za čitanje na pr. ne morem odobravati nekaterih besedij, ki so dvojnlike, ter jih otroci iz maličije krivo to mačijo. V „Bratovski ljubezni“ mi ne ugaja: da Friderik lažljivo govori, kakor bi bil on kriv, naj si je bil v istini le Leopold. Tedaj treba v razlaganji še le zakrivati to laž, sicer zgoščba ni moralna. V Miklošičevej „Začetnici“ mi ne ugaja pisava nekojih črk. Zdi se mi, da je hotel gospod spisatelj olajšati otrokom.

Nu, pa o tem se nesem namenil pisati. Prestopimo tedaj k drugemu.

G. dopisnik zavrača svojega protivnika na katehizem, njegovo uredbo in poučevanje v istem.

V tem pogledu mi je omeniti najprej, da je splošno poučevanje v kršč. nauku težavna reč, težja, nego li poučevanje v pisavi. Tvarina sama je težavna. Vrh tega duhovna zavirajo zdaj druge dolžnosti, da ne more redno napredovati; zdaj mu je poučevati za 1. izpoved, za 1. sv. obhajilo, za birmo itd. Iz tedaj ni možno, da bi v jednem letu raztolmačil ves katehizem. Tedaj očitanje v petih letih že ni prav na mestu. In gg. dopisniki govorili bi lahko malo bolj počasi o tem, da se ne poučuje vse ure, ki so določene. Učitelj nema diuzega nego svoje ure, a pri duhovnu je drugače itd. — — —

Sicer pa se ujemam z g. dopisnikom: nekaj bi se vendarlahko storilo, bodisi glede uredbe tvarine, bodisi si glede izboljšanja knjige, ki jo rabimo v ta namen.

Glede tvarine dalo bi se razvrstiti jo drugače, da bi bilo bolje logično, bolj pregledno in razvidno. Sedaj je preveč o deuteronomijev v knjigi. Že nekaj časa se oglašajo, da bi bolje kazalo, če bi se opustil sedanji Kamizijev katehizem, in bi se vspredel Deharbov, ki bolje ugaja sedanjam potrebam. Naj bi se zgodilo, in to kmalu. Pregostih sprememb bi ne hvalil; a če vidim: „tiskano brez premembe“, ne mili mi se.

Če pa ne morete dati drugačega katehizma, naj bi pa vsaj popravili jezik v sedanjem. Verski učenik, ki rabi sedanji katehizem, je res pravi mučenik! Od leta do leta imamo vedno le jedni in isti tekst pred seboj. Saj slovenščina vendar ni mrtvi jezik, temveč še živi. In tedaj se vedno lepša intreballo bi tedaj, da bi se pazilo ina to v — učnej knjigi. A jezik v našem katehizmu je — neusmislen! In uprav ta jezik je tudi jedna težkoč, ki ovirajo vspešno poučevanje v kršč. nauku. In če se more tudi le jedno oviro zavreti in odstraniti: ali to ni vredno, da se poskusi, da se izvrši!?

Jaz ne vem, kako da ljudje pri spisovanju gledajo le na kopito, ki ga imajo pred seboj (menim: nemški original), a nič ne pazijo na duh jezika. Kako naj slovenski otrok, ki sploh še malo zna misliti, kako naj ta takoj nemški misli? Treballo bi, da bi si nekateri naših priateljev dobro zapomnili besede, ki se bero v Končnikovi šolski slovnici: „Obširna podredja ne ugajajo slovenščini; tudi obširna priredja raji razvezujemo v enovita“. — „Glagol — zlasti v daljših stavkih — stoji malokedaj na konci. — V enovitih in mnogih podredjih stojí zavisniki ali pred ali za glavnimi stavki. Le včasih stopi zavisnik med člene glavnega stavka, kar pa slovenščini manj ugaja!“

Zdaj pa poglejmo naš katehizem, kjer stoji 55 vmesnih zavisnih, stranskih stavkov! Že tako otrok rad pozabi od nosa do ust; in potem mu daste še to neslovensko slovenščino v rokó: Ni čudo torej, ako . . .! Če pa učitelj tolmači stvar drugače, slovenski, misli si otrok: Saj v knjigi ni tako, in zopet ga to moti in bega.

Jednako bi se dalo govoriti i o mašnih knjigah. Prim. „Slovenec“ št. 55 — 56 letosnjega leta! Isto tako o molitvah, ki se opravljajo pri popoldnevni službi božji!

Čujem, da ima znani prisatelj g. A. M. — ič izdati popravljen katehizem. Nu, vendar; a kdaj? Zdravje Bog daj njemu, da bi delo srečno dovršil, a nam, da bi ga slednjič — napisled konečno vendar le zagledali. T — ir.

Domače stvari.

(Deželni zbor kranjski.) Prihodnja seja bode v sredo 2. decembra ob 10. uri dopoludne.

(Deželni zbor goriški) sešel se je v sredo 25. t. m. ob 11. uri po slovenski sveti maši. Deželni glavar grof Coronini nagovoril je poslance v italijanskem in v slovenskem jeziku končevaje s trikratnimi živoklici na presvetlega cesarja. Po obljubi novih poslancev dr. A. Gregorčiča in dr. Venutti in po nekaterih naznanilih bila je volitev odsekov. Voljeni so; V finančni odsek: J. Gasser, dr. Gregorčič, A. Kocijančič, dr. Maurovich, dr. Rojic, dr. vitez Tonkli (načelnik), dr. Verzegnassi. V petičijski odsek: J. Del Torre, A. pl. Dottori, J. Ivančič, M. Jonko, J. Kovačič, R. Mahorčič, dr. Venutti. V legalni odsek: dr. Abram, N. Benardelli, A. pl. Dottori, J. Ivančič, dr. vitez Pajer (načelnik), dr. N. Tonkli, dr. Verzegnassi. Druga seja bila je v četrtek. V njej rešilo se je mnogo predlog. Prihodnja seja bode v torek, v 1. dan decembra ob 5. uri popoludne.

(Odlikovanje.) Dvornemu svetniku prof. dr. vitezu Miklošiču podelil je kralj bavarski Maksimilijan red za umetljnost in znanstvo.

(Kanonik dr. Valussi,) državni poslanec Goriški, odmenjen je za kneza-škofa Tridentinskega namesto umršega Della Bone. Tako se poroča iz Inomosta.

(Mestna občina Škofjeloška) in druge občine v okraji Škofjeloškem podpisujejo te dni peticijo na trgovsko ministerstvo za železnico Herpelje Razdroto-Škofjaloka-Celovec. Naj bi se tudi druge občine v tem zmislu oglašile. Sicer pa opozarjam v tej zadevi na današnji dopis iz Celovca.

(Utrinjanje zvezd) bilo je včeraj zvečer tako nenavadno, fenomenalno, da je vse gledalo na zvezdnato nebo in čudilo se izrednemu priporu. Hkratu po 6 — 10 in več žarečih utrinkov

svigalo je liki rakete po nebesu in več ur trajal je ta nadzemeljski umetljni ogenj. V gostih tolpa stali so ljudje po ulicah in ugibali, kaj to pomenja. Čula so se razlaganja, da bode silovita vojna, konec sveta, sklicavalo se je na stara prerotovanja, s kratka po vseh javnih prostorih govorilo se je in se še govoril o tej čudni prikazni. Da se duhovi pomirijo in se uleže nepotrebni strah, naj na kratko pojasnimo včerajšnji prizor. Jednako utrinjanje, kar včeraj, opazovalo se v 27. dan novembra 1872. torej točno pred 13 leti. Zvezdogledi tolmačijo to prikazeno tako: Zvezda repatica, znana po imenu „Bielov komet“ razcepila se je 1845. 1. na dvoje, L. 1852. bili sta polovici že 350.000 milj vsaksebi. Od tega časa pa Bielove repatice, ki bi se imela prikazovati vseh 7 let, ni več. Razcepila se je v veliko malih kosov. Italijanski zvezdogled Schiaparelli je prvi izrekel misel, da so zvezdni utrinki deli repatic, ter 1871. 1. izdal svoje slavno delo o astronomiški teoriji utrinjanja zvezd. V njem pečal se je posebno z Bielovo repatico, ki je izginila, ker se je razdrobila, ter prorokoval, da bode jedenkrat koncem novembra — leto se ne more določiti — gosto utrinjanje zvezd, ki bodo potrjevalo njegovo teorijo o razpadu repatic. Leto pozneje 27. novembra 1872. bilo je res gori omenjeno utrinjanje in Schiaparellijeva teorija pokazala se je kot resnica. Zvezdni utrinki so torej mali kosi repatic. — Včerajšnje utrinjanje utegne se danes ponavljati, toda v manjši meri.

(Sleparski) klati se že dlje časa po Ljubljani in ponuja papir za pisma po jako nizki ceni. Pravi, da je zastopnik velike trgovine Leonhard & Comp. na Dunaju Spiegelgasse. Te trgovine pa ni. Zatorej svarimo občinstvo, da sleparju ne gre na limanice, kakor so to že nekateri storili, katere je za 3—5 gld. opeharil.

(Zaprila) je mestna policija znanega zakotnega pisača Ludovika Kržišnika (Bacina) zaradi javnega nasilstva.

(Pristaniši v Trstu in na Reki) utegneta izgubiti svojo svobodo, katera je lahonstvo zelo pospeševala. To novost je vsaj prinesel Dunajski polu-uradni list, češ da se je v dogovoru za novo carinsko in trgovsko zvezo že rok postavil, v katerem se ima uničiti rečena svoboda.

(Iz Železnikov) se nam poroča: Gibanje — a ne anarhistično — vrši se mej tukajšnjimi kovači. Žrebljarji — a ne vsi — namenavajo prosiči gg. fužinarje, da se odpravi stara ukoreninena razvada, da bi se po noči ne kovalo in dalje, da bi se upeljal red pri delu. Žalibog, da se kaže tudi pri tem blagem podjetji in prizadevanji g. kaplana zlobno hujškanje. Ker pa gg. fužinarji sami srčno žele tacega preobrata in so pripravljeni tudi sami na to delati, nadejamo se gotovo zažljenega vspeha.

(Za lovec.) Iz Št. Petra na Notranjskem se nam piše: Ker je v tukajšnji okolici veliko volkov in ker napravljajo kmetom veliko škodo, ter so že celo kmetom nevarni, zatorej je c. kr. okrajno glavarstvo v Postojini dne 26. t. m. zaukazalo županstvu v Št. Petru, naj napravi javni lov na volkove. Županstvo v Št. Petru določilo je vsled tega javni lov na volkove v 2. dan dec. t. l. Udeležba je vsakemu svobodna. Priti sme vsakdo, kdor ima spretnost za lov, naj ima lovsko pravico ali pa ne in tudi brez orožnega lista. Zategadelj upamo, da se jih bode mnogo udeležilo od vseh strani, da se iznebimo nevarnih zverin v gozdu.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Sofija 28. novembra. Mesta Piroti ni zasela glavna vojska Bolgarov, ampak le nekateri batalijoni, ker se je batil eksplozij. Srbsko vojsko smo po cesti v Niš nad dvanašt kilometrov daleč proti Ak Palanki nazaj potisnili. V 27. dan t. m. ob 7. uri zjutraj pričela je bitka. Srbi postavili so štiri divizije v boj, katerim nasproti je bila večina bolgarske vojske. Srbi, nastavljeni na višinah na desni in levu od Piroti, zapustili so po živahnem streljanji kanovov pozicijo na levi od Piroti. Na desni od Piroti trajal je boj do 3. ure popoludne. Ob tej uri pa so Bolgari pridobili tal proti Nišu. V Piroti sta bili dve eksploziji. Domneva se, da je mesto spodkopano (unterminirt).

London 28. novembra. „Times“ poročajo, da se je sklenilo premirje.

Madrid 28. novembra. Novi kabinet Sa-

Uspešni pokladki. Odprte rane vsake vrste, prisajene otekline, ulesa ozdravi naglo Moli-ovo „Francosko žganje in sol“. V steklenicah po 80 kr. Po poštne povzetji razpošilja vedno A. Moli, lekar in c. krdvorni založnik na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah in specerijskih prodajalnicah na deželi zahtevaj izrečeno Moli-ov izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 8 (11-8)

Tuji:

27. novembra.

Pri Slovnu: Baron Waldegg z Dunaja. — Kamer iz Karlovega. — Rinaldi z Dunaja. — Kočvar iz Beljaka. — Kutzer z Dunaja. — Dolar iz Budimpešte. — Germ iz Vinice.

Pri Maliču: Lederer, Gluuber z Dunaja. — Grof Korinsky iz Trsta. — pl. Ehrfeld iz Celovca. — Schiman, Menkuš, Rau z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

24. novembra: Katarina Zajec, delavčeva žena, 40 let, Tržaška cesta št. 19, za jetiko. — Franca Gostič, delavčeva hči, 2 mes., Kolezijske ulice št. 6, za božastjo.

25. novembra: Ludovik Sajovic, ključančarski učenec, 16 let, utonil je v Ljubljanici. — Josipina Troha, dekla, 55 let, Cesarja Josipa trg št. 12, za krvavenjem.

26. novembra: Jakob Sedej, delavec, 66 let, Krakovske ulice št. 22, za mrtvodom. — Domenika Bischof, kavarnejeva hči, 6 let, Breg št. 14.

V deželnej bolnici:

22. novembra: Mačija Petelin, gostija, 60 let, za plučnico.

23. novembra: Anton Hrovat, delavec, 67 let, za stastijo. — Janez Kosirnik, sodar, 53 let, za plučnico. — Josip Bukovnik, dñnar, 45 let, za jetiko.

24. novembra: Fran Kamnikar, užitinski pažnik, 41 let, za tuberkulozno vnetico v možganih. — Andrej Rupar, dñnar, 24 let, za prisadno mrzlico.

25. novembra: Janez Smreker, gostač, 57 let, za plučnim emfizemom. — Gregor Šušnik, gostač, 70 let, za plučnim exudatom. — Josip Kožuh, gostač, 70 let, za katarom v črevesu.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
N. nov.	7. zjutraj	734-81 mm.	5-2° C	brevz.	meglja	0-00 mm.
	2. pop.	735-01 mm.	8-6° C	sl. szh.	obl.	
	9. zvečer	737-34 mm.	5-4° C	sl. szh.	d. jas.	

Srednja temperatura 6-4°, za 4-1° nad normalom.

Dunajska borza

dné 28. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82	gld. 40	kr.
Srebrna renta	82	" 80	"
Zlata renta	108	" 90	"
5% marčna renta	99	" 90	"
Akcije narodne banke	877	" —	"
Kreditne akcije	286	" 70	"
London	125	" 50	"
Srebro	—	" —	"
Napol.	9	" 98 1/2	"
C. kr. cekini	5	" 97	"
Nemške marke	61	" 70	"
4% državne srečke iz 1. 1854	250	gld. 127	" 25
Državne srečke iz 1. 1864	100	gld. 172	" 75
Ogrska zlata renta 4%	97	" 85	"
papirna renta 5%	80	" 90	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	" —	"
Dunava reg. srečke 5%	100	gld. 117	" 75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	" 20	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	115	" 75	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	" 50	"
Kreditne srečke	100	gld. 178	" 25
Rudolfove srečke	10	" 17	" 75
Akcije anglo-avstr. banke	120	" 97	" 50
Trammway-društ. velj. 170 gld a. v.	187	" 50	"

Br. 2281. (702-3)

Razpis natječaja.

Za mesto občinskega šumara u Kastvu (Istra) razpisuje se natječaj do 31. decembra 1885. Molbenice obložene dokazi, da molitelj:

1. pripada kojoj u državnem saboru Bečkom zastupanoj zemlji,

2. da je položiv državni izpit za samo stalno vodjenje šumske uprave, da je

3. krepka zdravljiva i

4. da pozna hrvatski (slovenski) jezik u govoru i pismu — prima podpisano obč. glavarstvo do ustanovljena roka.

Plaća je godišnjih forintih 800 (osam sto), izplativa u antecipatnih mjeseca obrocih.

Glavarstvo občine Kastav (u Istri),

16. novembra 1885.

Munić v. r.

Največja zalog

sivalnih strojev.

JAN. JAX,

Ljubljana,

HOTEL EVROPA.

Na mesečne obroke po

4 do 5 gld. (618-13)

Šestletno jamstvo.

Pouk brezplačno.

Št. 19.272.

(707-1)

Razglas.

Mestni magistrat išče zaradi otvorjenja otročjega in zabavišča sledeče prostore v najem vzeti:

1. Jedno ali dve veliki svetli in zračni, najbolje pritični sobi z vrtom ali dvoriščem.
2. Jedno navadno sobo in kuhinjo.

Nahajali naj bi se ti prostori ali v šolskem, ali v kolodvorskem, ali pa v dvornem mestnem delu.

Ponudbe je bodisi ustno, bodi si pismeno do prihodnjega obroka za odpovedbo stanovanj, to je **do 10. februarja 1886.** izročiti pri podpisnem magistratu.

Mestni magistrat Ljubljanski,

dne 25. novembra 1885.

Služba se išče.

Mladenič, ki je kupičko šolo z dobrim uspehom dovršil in zdaj z knjigovodjo služi, rad bi izpremenil svojo dozdvanje službo ter stopil v kako drugo, njemu bolj prijerno. Posebno rad bi šel k špediciji v kako tovarno, ali pa h kakemu drugemu podjetju za pisarja. Ako treba, zmožen je tudi kavejo položiti.

Več o njem se iz prijaznosti pojme pri g. F. G. v Študentovskih ulicah št. 13 v Ljubljani. (637-5)

Najfinješi med v satovjii

kilo po 80 kr. 1 kilo in več vkupe razpošilja se tudi po postri proti predpostiljati za ska ali proti povzetju.

Lesene skatle, v katerih se razpošilja, se ne zaračunajo.

OROSLAV DOLENEC,

Gledališke ulice. (547-10)

Prodaja vina.

Na graščini Nemška vas (Deutschdorf) pri Krškem je

500 veder izvrstnega vina

na prodaj, in sicer:

Belega vina 1885. 1.	175	veder.
Črnega	90	"
Belega	120	"
Crnega	60	"
Sadjevec 1885. 1.	25	"
" 1884. 1.	30	"

Kupčevalci naj se obrnejo na oskrbištvo graščine Nemška vas (Deutschdorf), zadnja železniška postaja Videm-Krško. (706-1)

Piccoli-eva esenca za želodec,

katero pripravlja G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval bolezni v želodcu in trebuhi, bodenje, krč, želodečno in premenjavo mrzlico, zabasanje, hemoroidi, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper glisti pri otrocih.

Pošilja izdelovalj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc.

Pri večem številu mora biti se primeren odpust.

(348-31) Cena steklenici 10 novo.

Čiščenje in zboljšanje vina.

Najgotovje, najhitrejše in najcenejše sredstvo za čiščenje in zboljšanje vina in popravljanje bolnega vina je

prava francska galerta

tvrdke COIGNET & C. v Parizu, Lyonu, Marseillu. To zajamčeno sredstvo z navodilom, kako je rabiti, se vedno dobiva pri tvrdki

A. HARTMANN v Ljubljani, pisarna v Tavčarjevi palači. (587-16)

Nič več odlašati.

Svetovno znane žebrale, katere sem na nekej dražbi kupil za polovico prave vrednosti in so jih vsled objave že mnogo pokupili v vseh delov sveta, prodajem, dokler jih je kaj po

samo gld. 150

jako dolge, zelo debele in široke

žebrale

z barvastimi krajevi, debele kakor deska; 190 cm. dolge, 130 cm. široke z različnimi krajevi, jako debele, zares neraztrgljive, la. baže po gold. 175, najboljše baže jako fine pa po gld. 195. Nadalje je še v zalogi:

500 dvanajstiorie rumenih kosmatih ūjakarskih plaht

z raznimi barvastimi progami in krajevi, kompletih, jako finih, samo po gld. 2.60. Posebno priporočevati izvoščkom. Nadalje imam za razprodajo:

400 posteljnih odelj

iz najfinješe burett-svile v veličastnih barvah, rudčih, modrih, rumenih, zelenih, pomerančastih, prostih, dosti dolgi za vsako posteljo po gld. 3.75, dvojica samo gld. 7.—

Na stotine zahval in opetovanih naročil od merodajnih oseb, izmje katerih sem že nekaterem objavil, so v moji pisarni vsakateremu na blagovljen ogled in mislim nekatera takia zahvalna pisma in opetovane naročbe, došle poslednji čas, kmalu objaviti. Vsako blago, ki ne ugaja, vzame se brez ugovora nazaj.

Kislo zelje,

dobro blago, po najnižji ceni prodaja JANEZ GRUM v Slapah, železniška postaja Zalog pri Ljubljani. (686—4)

(680—5) Vsega zdravilstva
D. V. GREGORIČ,
Zdravnik ženskih in otroških bolezni.
Ordinira od 2.—4. ure.
Dunajske ulice št. 3, I. nadstropje.

Tekoče zlato in srebro

za zlačenje in zboljšanje okvirjev; lesnih, kovinskih, porcelanastih in steklenih stvari; za posrebrjenje kovinskih stvari. Vsakdo kako lahko s tem pozlati ali posreberi vsako stvar. Cena steklenici 1 gld. Proti gotovemu plačilu (tudi v pismenih znakih) ali proti povzetju se dobiva pri L. Feith-u ml. v Brnu (Moravska). (681—5)

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujoč se za mnogostransko zaupanje mojim častitim kupovalcem in naročevalcem izmej mestjanstva in velečastite duhovštine, si usojam naznanjati, da imam za

jesensko in zimsko sezono

v zalogi najboljši angleški, francoski in moravski blago in se priporočam tedenj velečastitemu p. n. občinstvu za narejanje oblek po najmodnejšem kroji z zagotovilom, kako realne in kolikor mogoče cene postrežbe. (509—12)

Z velespoštovanjem

F. CASSERMANN,
v Ljubljani, Gledališke ulice št. 6, v Pauschino-vej hiši.

Cesarsko, marcno in Bock-pivo

iz pivovarne
bratov Koslerjev
(6—46) priprava
v zabojsih po 25 in 50 steklenic
A. MAYER-jeva
trgovina s pivom v steklenicah v Ljubljani.

Deček lepega vedenja,

ne manj nego 14 let star, kateri se želi v pekarji vrlo dobro izniti, vsprejme se pod jako ugodnimi pogoji. — Ponudbe naj se pošljajo z naslovom: Janez Peyer v Wolfsberg-u (Koroško). (690—3)

Za sv. Miklavža
velika zalog
**finih pekarij,
šarkljev in potic**
pri (710—1)

IVANU FÖDERL-U,
Lingove ulice v Ljubljani.

Najboljše blago!

Velika zalog (596—7)

klobukov

za gospode od 2 gold. 20 kr. više, za dečke od 1 gold. 50 kr. više.

Zaloga srajc in spodnjih hlač za gospode, vratnikov, kravat i. t. d.

J. SOKLIČ,
v Ljubljani, Gledališke ulice h. št. 6.
Vnana naročila se hitro in v ceno izvrši.

Najboljše blago!

Proti vratobolju

vsake vrste, kakor angini, davci, akutnem in kroničnem vratnem kataru in proti smrdljivi sapi iz ust naj se rabi

Bittner-jevo Coniferni sprit

kot ustna voda, ki se je že večkrat dobro pokazala in je zlasti neobhodna za šolo obiskujučo mladino. Cena steklenici 80 kr., 6 steklenic 4 gld. (536—2)

Bittner-jevo Coniferno milo

je izvrstno toaletno milo, po nji se dobi in obvaruje nezna koža ter je radi njenih desinfekcijskih lastnosti priporočati kot otroško milo.

Cena kosu 35 kr., 3 kosi veljajo 1 gld.

Glavna zaloga pri

Juliji Bittner-ji, lekarji v Reichenau, Spod. Avstr., in glavna zaloga za Kranjsko pri U. pl. Trnkoczy-ji, lekarji v Ljubljani.
Vsak kos ima Bittner-jevo varstveno znamko.

Dne 3., 4. in 5. decembra bode v Marijini dvorani Količevje ob 9. uri dopoludne (uhod od južne strani)

prostovoljna dražba

pohišja, raznih železnih ognjišč in peči i. t. d. proti gotovemu plačilu. Kupec mora kupljeno blago takoj poči spraviti. (699—2)

H. BRANCHETTA
zaloga klobukov

v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 7, poleg gledališča, priporoča svojo bogato zalogu svilnatih in klobukov iz klobučine, kap, specjalitet klobukov za dečke, slavnikov vsake vrste. (495—15)

CHAPEAUX-CLAQUES

domače in inozemske izdelke, po najnovejši obliki in faconu.

Najkulantnejša postrežba se zagotavlja.

A. SCHWEIGER,

zobozdravnik,

Fran Josipova cesta št. 5, I. nadstr., ordinira od 9. do 1/2. ure dopoludne in od 3. do 5. ure popoludne. (676—4)

A. RAUNICHER-jeva
zaloga čevljarskega blaga,

Židovske ulice št. 6,

priporoča častitemu občinstvu svoje lastnoročne izdelke čevljarskega blaga za gospode, gospe in otroke v najlepših izdelkih in po najnižjih cenah. — Dalje opozarja imenovana firma na svojo bogato zalogu (603—13)

čevljev za dečke in deklice,

ki se izjemoma po tako znižanej ceni razprodajejo.

Lastna skušnja je najboljša!

Kdor dvomi, katero sredstvo bi rabil proti revmatizmu ali bolečemu trganju po udih, kupi naj za 40 kr. steklenico pristnega

PAIN-EXPELLER

z morskim mačkom.

Sedemnajstletna skušnja in mnogobrojni uspehi jamčijo, da se 40 kr. ni zastonj izdal. Dobri se skoraj v vseh lekarstvih*. Glavna zaloga: Lekarna pri Zlatem levu v Pragi, Staro mesto.

* V Ljubljani: E. Birschtz, lekar. V Mariboru: J. W. König, lekar. (613—8)

Dunaj,

I., Bauernmarkt 11.

Moric Lunzer,

Dunaj,

I., Bauernmarkt 11.

Za sezono priporočam velikansko izber svilnatih baržunov in angleških plišev (peluches), poslednje v 4 bažah in v vseh barvah, nadalje za obleke in jopiče svetovnoslavne

baržunske tovarne v Lindenu pred Hanoverom

za to sezono novo blago

Lindenski Zephyr-Koeper-baržun,

katerega imam v 5 bažah in v vseh novih barvah. Ta baržun presega vse dosedanje podobne izdelke v lepoti in vrednosti, posebno se s tam odlikuje, da ima veličasten blešč ter je neizrečeno voljen, pri tem pa ni težak ter ga na videz ne prekosí najfinješi Lyonski baržun, a je mnogo trdnejši in velja komaj četrtnino cene onega.

Baržuni Lindenske tovarne so odlikovani z najvišjimi priznanji, kakor tudi od Nj. ces. Visokosti nadvojvode Rainerja izročeno Dunajsko častno diplomu in kraljevo prusko zlato državno kolajno.

O nepremerljivej lepoti Lindenskih baržunov, pravi od osemnajstih presojevalcev vseh narodov sestavljeni uradno Philadelphiski poročilo o odlikovanjih sledi:

Varstvena znamka.

Samo ono blago,
ki ima to znamko,
je pristno.

,Tkanje in apretura sta prekrasna! Barya lepa, trajna, izvrstna in tako harmonično bliščeca, da je blago podobno svilnatemu baržunu. Polna zmaga, kar se tiče kakovosti in barve!

Te baržune prodajam na deželo samo prodajalcem na drobno, na željo so na razpolaganje kvalitetni uzoreci in barvine karte.

Zahteva naj se: za obleke in jopiče znamka L B L C 55/57 cm. širokosti, znamka L D 65/67 cm. širokosti, — za hišpanje in modna dela znamka L A L B 55/57 cm. širokosti, — za otročje obleke, suknje za gospode itd. znamka L E 65/67 cm. širokosti, dvojni debelosti, — črne baržune znamke L 1, L 2, L 3, L 4, L 5, L 6, L 7, L 8, L 9, L 10.

(664—2)

RESTAVRACIJA NA JUŽNEM KOLODVORU.

Dovoljujem se p. n. občinstvu uljudno naznaniti, da sem danes v soboto dne 28. novembra začel točiti

(711)

Plzensko zimsko pivo

prve Plzenske delniške pivovarne. Ker imam posebne, za to pivo prirejene kleti ter ga imam vedno veliko v zalogi, morem postreči z izvrstnim Plzenskim pivom iz zgornje pivovarne. Najboljša marena piva iz pivovarne F. Schreiner-Jeviš sinov v Gradi. Originalna deželna in gorska navadna vina iz Istre in z Dolenjskega, desertna in namizna vina, šampanjec, bordeaux in renška vina prvi vrtdk. Nadalje priporočam moja priznana jedila. Diners in Soupers prix fix in à la carte doma in izven doma, pastete z gomiljkami iz gojnih jeter v velikih skledah (Gansleber-Trüffelpasteten) od 2 do 10 gld. in druge delikatesne specijalitete doma narejene.

R. KÖNIG.

Za mnogobrojni obisk prosi z velespoštovanjem

Kdor pristno Brnsko volneno blago
dobivati želi, obrne naj se z zaupanjem na
najstarejšo Brnsko firmo za suknjo
(517—13)
Meter po 2—7 gld. MORITZ BUM v BRNU. Ustanovljeno 1822.

Podpisana najujudnejne naznanja p. n. Ljubljanskim damam, da je na tukajšnjem trgu otvorila

pozamentarsko trgovino,
koja se nahaja

na Starem trgu štev. 2, blizu Hradeckega mostu.

Obljubujé, da se bode ista vestno prizadevala, p. n. dame zadovoljevati v vsacem oziru z rečnim, dobrim in poštenim blagom podkitarškim ali pozamentarskim, se priporoča prav mnogobrojnemu nakupovanju ter se podpisuje

z odličnim spoštovanjem

M. Hrovatin.

NEUSTEIN-ove posladkorjene
KRI ČISTEČE PILE
SVETE ELIZABETE.

Boljši od vseh podobnih izdelkov, némajo te pastilje niti skodljivega v sebi; najuspešneje se rabijo zoper bolezni v organih spodnjega dela telesa, prehajalno mralico, bolezni na koži, v možnih in ženski bolezni; čistijo kri in lehkovo odpravljajo blato. Ni ga zdravila, ki bi bilo boljše in pri tem popolnemu neškodljivo zoper

telesno zapretje,

gotovi vir vseh bolezni. Ker so posladkorjene, ušivajo jih radi tudi otroci. Te pile so odlikovane z tako častnim pismom dvornega svetnika Pitha.

Jedna skatljica s 15 pilami velja 15 kr. — Zavitek, osem skatljic skupaj, 120 pil, velja samo 1 gld. a. v. (589—8)

Svarjenje! Vsaka skatljica, ki néma firmo: Apotheke zum heiligen Leopold in na zadnjem strani nase varstvene znamke, je ponarejena, ter svárimo, naj se ne kupuje.

Paziti se mora dobro, da kdo ne dobi slabega, ne upliva nega ali celo skodljivega izdelka. Vsakoj naj izrečeno zahteva Neusteinovih Elizabetinih pil, to imajo na zavitku ter navodlu za rabo poleg stojeci podpis.

Glavna zalogna na Dunaji: Apotheke „ZUM HEILIGEN LEOPOLD“ des PH. NEUSTEIN, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegeigasse.
V Ljubljani se dobivajo pri gospodu lekarji Galorijel Piccoli.

Lekarna TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani,
hrkratu

HOMEOPATIČNA LEKARNA,
zaloga vseh domačih in tujih specjalitet, —
priporoča sledeče izdelke.

Vsakemu izdelku pridene se navod, kako je rabiti.

ANATERIN USTNA VODA, 1 steklenica 40 kr.	GLICERINSKO MILO, à 18 in 12 kr., kakor MANDELNOVO, PEŠČENO MILO itd.
BABY POWDER, štupa za otroke in odraščene debele ljudi, 1 škatljica 30 kr.	FRANCSKO ŽGANJE, 1 mala steklenica 20 kr., 1 velika steklenica 40 kr.
BERGERJEVA KOSMETIČNA IN ZDRAVILSKA MILA.	BALZAM ZA OZEBLINO, 1 steklenica 30 kr.
VIJOLČNO GLICERINSKO MILO, 40 kr.	PARIŠKI PRAŠEK ZA DAME, beli in rudeči, à 30 in 40 kr.
OBRAZNO LEPOTILO, imenovan „Damen-toilette“, 1 steklenica 30 kr.	RUM, ki ga neposredno dobivamo, à 30, 60 kr. in 1 gld.
POMADA ZA LASE, po katerej lasje hitreje rastejo, po prof. Pithu, à 60 kr.	SALICILNA USTNA VODA IN ZOBNI PRAŠEK, 1 steklenica 50 kr., 1 škatljica 30 kr., do sedaj nedosegljiv izdelek, ki se pa ne sme zamenjati s salicilino kislo ustno vodo in zobnim praškom.
TINKTURA ZA LASE, po katerej lasje hitreje rastejo, à 85 kr.	TRPOTČEV SOK IN CUKRČKI, proti kašljiju, hriposti itd., ki so se že dostikrat za dobre izkazali, 1 steklenica 50 kr., 1 škatljica 30 kr., kakor tudi PELINOV, SLIZNI, GUMI IN SALMIJAKOVI CUKRČKI po proizvoljenih cenah.
TINKTURA ZA KURJA OCESA, 1 steklenica 40 kr. s čopičem vred.	ČAJ RUSKI, katerega neposredno dobivamo, v zavitkih po 30 in 50 kr.
KOLINSKA VODA, v originalnih steklenicah à 50 kr. in 1 gld.	OGERSKO MAZILO ZA BRADO, originalni zavitek, (nov), se nikdar ne posuši, à 20 kr.
ŠMARNIČNI PARFUM, 1 steklenica 1 gld., kakor tudi drugi parfumi po proizvoljnih cenah.	ZOBNI PRAŠEK IN ZOBNA PASTA razne vrste.
MALAGA VINO, katero neposredno dobivamo, v steklenicah po 30, 60 kr. in 1 gld. 10 kr.	Ti izdelki in druge tu neomenjene specijalitete prodajajo se po ceni in razpošiljajo slednji dan po pošti. (644—5)
MALAGA S CHINO, proti pomanjkanju slasti do jedi itd., 1 steklenica 70 kr.	
MALAGA Z ŽELEZOM, proti bledici, pomanjkanju kriji itd., 1 steklenica 60 kr.	
SLAJEVI CUKRČKI, à 10 kr. in po proizvoljenih cenah.	

Ti izdelki in druge tu neomenjene specijalitete prodajajo se po ceni in razpošiljajo slednji dan po pošti. (644—5)

Izdajel in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

R. DITMAR na DUNAJI.

C. kr. priv.

tovarna za svetilnice.

Namizne in viseče svetilnice

samo poskušenih sistemov in solidnega dela.

Gigantova solnčna svetilnica.
Dobiva se po vseh boljših prodajalnicah svetilnic.

Direktno prek morja dobivano, jako ceno najnovejšega pridelka izvrstno kolonijalno blago, delikatese, ribe,

po poštnine prosti na vsako poštno postajo pri znanej najreelnejšej postrežbi (661—2)

A. v. gld.	A. v. gld.
v čednih vrečicah po 4 ¹ / ₄ ko. netto.	surv (opräz.)
Mocca, jako fin, žlahten, goreč	5.15 6.25 debel Ural, "
Menado, rujav, jako fin, debel	5.25 6.30
Ceylon-Perl, najfinješi, močan	5.15 6.20
Plantaž-Ceylon, brillant, lep	4.75 5.80
Dunajska mešanica, prav izvrstna	4.75 5.80
Kuba, ff, modrozelen, močan, lep	4.25 5.20
Zlati Java, jasno rujav, fin, močan	4.80 5.80
Java rumen, debel, mil, močan	4.40 5.40
Perlmocca, izdaten, fin, močan	4.00 5.00
Java zelen, jako lep	3.60 4.50
Santos, ff, zelen, močan, lep	3.40 4.20
Santos, f, izdaten, močan	3.00 3.75
Campinos, jako fin, močan, čist	3.20 4.00
Namizni riž, najfinješi 1 60, ff 1.40, f 1.15	1.60, ff 1.40, f 1.15
Perl-Tapioca-Sago, prist. vzhod, indij., 1.60	1.60
Sultanove rozine, ff, brez pešek	2.15
Vanilija, ff, 3 veliki štg. 36 kr., 12 štg. 1.15	36 kr., 12 štg. 1.15
Kdor več vklip vzame in prodajalec se cena zniža. Popolni cenik zastonj in franko.	lastnega izdelka, karton 1/4 ko. samo 15 kr.

E. H. Schulz v Altoni pri Hamburgu. Ustanovljeno 1864. Pred ponarejanjem se svari.

Altona-Hamburska parna praznica za kavo in tovarna figove kave.

Ivana Hoffa sladni izvleček osvobodil me je telesne slabosti.

Lastne besede gospe rentierice Gelbar v Eberswalde.

V čest resnici priznavam, da sem se z uživanjem Hoffovega zdraviteljnega piva znebila moje splošne telesne slabosti in populnem okrevala.

Gospa udova Gelbar, rentierica.

Hietzing, v januarju 1881, Hetzendorferstrasse 18. Iz vseh krajev sveta doposlalo se je že gospodu Hoffu toliko zahtvalnih besed, da se tudi jaz čutim dolžno, pridružiti se onim, ki so svojo toplo hvaležnost izrazili v besedah, ker so njim vsem, kakor meni pomagali izvrstni sladni izdelki Ivana Hoffa. Mene sta sladno pivo in sladna čokolada po porabi 13 steklenic piva in 1 kilo čokolade hitro in popolnem ozdravila plučnega katara. Sladni bonboni pomirljivo uplivajo. Jaz nadaljujem zdravljenje, da se tako varujem upliva slabega vremena, prosim tedaj za novo pošiljatev. Z gorko in dolžno hvaležnostjo podpisuje se Marija baronka du Mont, roj. grof. Baththyán.

Berlin, 1. julija.

Kot 70letni starček bil sem na telesu jako slab in trpel na živilih. Vaše zdravilno pivo iz sladnega izvlečka, katero sem delj časa pil za svoje okrepčanje, me je pomladilo. Prosim, da mi ga zopet pošljete.

L. pl. Schirp, baron, ritmajster izv. sl., Bergmanstrasse 107.

Njega Veličastvo kralj je z veseljem opazil zdravstveni upliv Vašega sladnega izvlečka in sicer na sebi kakor na več članih svoje hiše.

Kodanj itd.

Njega Veličastvo kralj grški Jurij utemeljil je podelil na slova dvornega založnika „kot priznanje Vašega sladnega izvlečka“.

Od Nj. kraljeve visokosti princa Waleskega došla je sledenča brzojavka: „Za Nj. kraljevo visokost princesinjo Walesko prosim takoj doposlati Vašega izvrstnega sladnega piva“.

Gospodu Ivanu Hoffu, po izumljjeni po njegovem imenu imenovanem Ivana Hoffa zdravilnih izdelkov iz sladnega izvlečka, c. kr. svetniku, imejitelju zlatega zasluznega križca s krono, vitezu visokih pruskih in nemških redov, lastniku tovarn v Berolini in na Dunaji: Graben, Bräunerstrasse 8. (693—2)

Opomba. Sladni izvlečki se ponarejajo, na kar mora paziti zdravnik in bolnik. Pristni sladni izdelki Ivana Hoffa morajo imeti varstveno znakmo (podobo izumitelja Ivana Hoffa in podpis Ivana Hoffa).

Vse prodajalnice so za prodajo na drobno pooblašcene z litografovanim barvastim plakatom.

Glavna zalogna v Ljubljani: Peter Lassnik.

V Kranji: Josip Dolenc. V Postojini: Doxat & Dietrich. V Kočevji: Ed. Hoffmann. V Gorici: G. Cristofoletti, c. kr. dvorna lekarna. V Krškem: Rup. Engelsperger. V Rudolfovem: Dominik Rizzoli, lekar. V Zagrebu: Salvatorjeva lekarna, knezoškofijska lekarna in lekarna usmiljenih bratov. V Celji: Marek, Kupferschmidt, lekarja, J. Matič. V Reki: N. Pačvaič, F. Jechel, G. Catti, lekarji. V Celoveči: W. Thurmwald, lekar. V Mariboru: F. P. Holašek. V Ptui: J. Kasimir. V Pulji: G. B. Wassermann, lekar. V Trstu: Francesco S. Prinz, via Aquedotto, Carlo Zanetti, J. Serravalo, lekarji. V Beljaku: Dr. Kumpf, F. Scholz, lekarja, R. Canavall. V Zadru: Cristoforo Mazzocco.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.